

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za četrt leta 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge tveganavstrijake deluje 8 K. Kdo hodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodara“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Odje „Katalškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vin. — Uredništvo: Korolka cesta štev. 5. — Rokopis se ne vračajo. — Upravnštvo: Korolka cesta štev. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvirske za enkrat 48 vin, ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanka“ stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proti.

Praznik slovanske vzajemnosti.

Ustanovitev Narodnega Sveta

Dne 16. t. m. se je ustanovil v Ljubljani Narodni Svet. Narodni Svet bo zanaprej najvišja inštitucija v vseh narodnih stvareh. Namen Narodnega Svetega je:

- a) Delo za ujedinjenje jugoslovanskega naroda v samostojno državo
- b) Smotreno delo za popolno ravнопravnost našega jezika v šolah, uradih in v vsem javnem življenju.
- c) Varstvo narodnih manjšin, uredba manjšinskega dela in boj za narodno šolstvo.
- d) Uveljavljanje našega jezika v vseh javnih uradih in podjetjih.
- e) Obramba in povečevanje skupnih kulturnih zadev.
- f) Obramba in gojitev skupnih gospodarskih interesov ter zavesti gospodarske osamosvojitve.

Narodni Svet sestoji iz 50 članov. Ti člani se razdeljujejo sledеče: 12 jih odpada na politične stranke v Dalmaciji, 5 na Istro, 2 člana imenuje pionirsko draštvo v Trstu, 18 članov Vseslov. Ljudska stranka in 10 članov Jugoslovanska demokratska stranka — Jugoslovanski socialistični demokratični stranki so pridruženi 3 sedeži. Od članov, ki pristojajo Vseslovenski Ljudski stranki, je imenovala Slovenska Kmettska Zveza Štajersko 6 članov in politično društvo za koroške Slovence 2 člana.

Za predsednika Narodnega Svetega je bil enočasno izvoljen dr. Korošec.

Ustanovitev Narodnega Svetega so se udeležili i zastopniki narodnih strank iz banovine in Bosne ter Hercegovine.

Slavje v Ljubljani.

V zvezi z ustanovitvijo Narodnega sveta in odprtjem spominske plošče dr. Kreka so se vršile dne 16. in 17. t. m. v Ljubljani velike narodne manifestacije, kakor tudi Slovenija do sedaj pač še ni nikoli videla.

Prišli so o tej priliki v Ljubljano tudi odlični zastopniki Čehov in Poljakov — da o naših južnih bratih Hrvatih in Srbih, ki so poslali svoje najboljše rodoljube v Ljubljano, niti ne govorimo. Čehi in Poljaki so se pripravljali v petek, dne 16. avgusta, žečer z brzovlakom. Na ljubljanski postaji je pričakovala došle goste nepregledna množica občinstva, ki je navdušeno vzlikala: Živijo Čehi, živijo Poljaki! Slovensko ženstvo pa jih je obispalo s cvetjem in obzvokih himne „Hej Slovani!“ so gostje šli skozi postajno poslopje, med špalirjem narodnih deklet v narodnih nošah na trg pred kolodvorom, kjer jih je uprav neštivilna množica sprejela z prekipevajočim, nepopisnim navdušenjem. Ploha cvetja se je vsula tumanje in ponovnega radostnega vzlikanja ni bilo nekonca ne kraja.

V imenu ljubljanskega mesta je pozdravil goste dr. Ivan Tavčar, a odgovorila sta mu František Stanek za Čehi in bivši minister dr. Stanislav Glombinski za Poljake.

Med nepopisno navdušenimi pozdravnimi vzlikanjami so se gostje posedli v pripravljeni kočji. Nепregledne množice, ki so tvorile špalir, so navdušeno pozdravljale in s cvetjem obispavale slovanske goste, ki so se peljali do hotela Union.

Po vseh ulicah, ki vodijo s postaje južne železnice v mesto, so se vspale množice na Miklošičevem cestu, pred hotel Union, hiteč, kolikor le mogoče, da prehite vozove in ponovno pozdravijo svoje milie goste. Komaj in komaj so se prerili vozovi skozi vso silo ljudstva, ki se je zbiralo tamkaj in čigar število je naraščalo od trenotka do trenotka, dokler ni bila nobesedno nabita vsa široka cesta od franciškanske cerkve in skoro vse do Slovenskega trga. In vse te ogromne množice je bil en sam „Živio!“, naravnost oglušujoč, zanemljajoč vse drugo. In vse to prenavljeno vzlikanje se je le še podvojilo, potrojilo, ko so gostje s svojimi spremjevalci stopili na balkon. Zopet in zopet se je oglašala vseča himna „Hej — Slovani!“, a ko je videla množica, da namernava izpregoroviti predstavitelj češkega naroda, posl. Stanek, ni bilo vzlikov „Živeli Čehi!“ ne kraja in ne konca.

Poslanec Stanek je dejal: Dragi bratje! Prišli smo kot gostje v vašo sredo, v vašo Ljubljano, zavedajoč se, da smo močni le v skupnem delu. Ta naša skupnost mora premagati končno vse naše neprijatelje. Prišli smo k vam z zavetijo, da vršite veliko čelo tu na našem slovanskem jugu, prišli smo k vam, da se radujemo z vami ob vaših uspehih. Naživi južnoslovanski narod!

Po burnem odobravanju in vzlikanju je navoril množico še zastopnik Poljakov dr. vitez Glombinski: Dragi bratje! Iskrena vam hvala za vašo ljubezen! Vaš sprejem nas je presenetil. Vedite, da bi jo naša poljska srca za vas in vede, da se čutimo danes Poljaki Slovane. Naj živi Ljubljana, živijo Slovenci, Jugoslovani! „Živeli Poljaki! Živeli Poljaki!“ je odmevalo kakor silen vihar iz tisočere ljudske množice.

V hotelu Union je bila po sprejemu gostov prirejena od narodnega ženstva skupna večerja za došle češke, poljske, srbske in hrvatske goste. Kot prvi je pozdravil došle goste podžupan ljubljanski dr. K. Triller.

Nato je nazdravil gostom predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec: Dragi bratje! Kadar sem vam govoril, da smo Jugoslovani z vami, da vas ljubimo, ste mogli dvomiti na upravičenosti mojih besed, ste mogli dvomiti, da narod res misli tako, kadar sem vam zatrjeval. Danes pa je narod pokazal, da je enega srca z nami, da čuti tako, kakor čutimo mi. Sprejel vas je s plamtečo, nikdar vsahnečo ljubeznijo. Vi Čehi ste naši učitelji. Vam velja danes ne bomo razpravljali. Toda, kar je bilo današnji dan velikih in važnih dogodkov, eno z mirno dušo lahko tudim, da je bilo najvažnejše, da se je vršil danes na ljubljanskih tleh prvi veliki in važni politični govor iz ust zastopnikov poljskega naroda. Visoko je vzlamtel ljubezen našega naroda do bratskega poljskega naroda. Bratom Hrvatom in Srbom stiskamo danes radostno roke. Bratje! Naša fronta je danes nepredorna. Drži jo naša ljubezen in nobena sovražna sira jo ne predre. V boju za veliko stvar bomo korakali proti skupnim sovražnikom in bodočnost je naša za vedno!

Za dr. Korošcem so govorili češki poslanec Klofač, grof Škarbek, poslanec Sedlak, uređnik Vrtovec, poslanec dr. Soukup, poslanec Petričič, Poljak dr. Černečky, poslanec Vanek, podpredsednik bosanskega sabora Sunarič in poslanec dr. Budislavjevič.

Krasno sta nato proučljivala Jugoslovane še poslanca Kalina (Čeh) in Moračevski (Poljak).

Veličastno je bilo soboto zvečer v veliki dvoriščni Uniona. Dvorana nabito polna. Ob 9. uri so prišli združeni Jugoslovani, Čehi in Poljaki. Zavladalo je nepopisno navdušenje. Pevski zbor je zapel mogočno: »Buči, buči morje Adrijansko.« Ko se je polegel vihar navdušenja, je vstal predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec in povdarjal: Prepovedano nam je govoriti, a ne morejo nam prepovedati citati pisma. In prečital je pismo, ki ga je poslal ljubljanski knezoškof. Pismo se glasi: »Slavni zbor! Srčen pozdrav in obilen blagoslov vsem slovanskim gostom z juga in severa. Složno naprej v smislu naših patriotskih majniških deklaracij! V slogi je moč! Anton Bonaventura, ško!« Nepopisno navdušenje je zavladalo po teh besedah po dvorani. Dr. Korošec je nadaljeval: Srce nam igra veselja, ko vidimo med nami Čehi in Poljake. Bratje so nam ne le samo iz časov lepih vremen, ampak iz časa bojev in da je Jugoslovani pripravljeni z njimi v smrt za svobodo. Pogum naj velja! S svojim navdušenjem pa ste pokazali, da so si to bratska srca in kako visoko cenimo Čehi in Poljake in ta njih obisk dokazuje nam, da imamo na milijone somišljenikov za seboj, ki nas ne bodo zapustili. Zato kličemo: Živeli! Dobrodošli! — Temu pozdravu gostom je sledilo velikansko navdušenje navzočih, z galerije

in po prostorni dvorani so pa stojeli zapeli: »Hej Slovane!«

Govorili so še Čehi Klofač, Stanek in Vanek, Poljak Glombinski, Slovenec dr. Rybar in Bosanc dr. Sunarič, ki je posebno povdarjal, da je slovenski narod najdragoceniji biser Jugoslavije.

Lepa slavnost se je končala ob 11. uri.

Ko se je setavil Narodni Svet, kateremu stoji na čelu dr. Korošec, se je vršila seja Jugoslovanskega kluba, katere sta se udeležila hrvatski poslanec Šurmin in bosanski narodni voditelj dr. Joso Sunarič. Oba sta se tudi udeležila živahne politične razprave, v kateri se je sklenilo, da z ozirom na trpljenje v ozadju in na fronti, na obupne prehranjevalne razmere in na razne dogodke na vzhodu, dalje z ozirom na nasilja v Bosni, na tamkaj vedno hujše naraščajočo bedo in umiranje naše dece, zahteva klub sklicanje delegacij in državne razprave. Klub pa je proti takemu zasedanju parlementa, ki naj bi imelo edini namen, spraviti pod streho davčne predloge, temveč zahteva redno zasedanje državnega zbora. Jugoslovanski klub ponovno protestira proti temu, da vlada onemogoča stik poslancev z ljudstvom, da zatira svobodo tiska ter prepoveduje vojakom čitanje narodnega časopisa.

Po seji Jugoslovanskega kluba se je vršilo posvetovanje poljskih, čeških in jugoslovanskih poslancev. Po kratki razpravi, katere so se udeležili: Poljak Glombinski, Čeh Klofač in dr. Verstošek, se je sklenila naslednja izjava: »Konferenca, katere so se v Ljubljani dne 17. avgusta 1918 udeležili Poljaki, Čehoslovaki in Jugoslovani, se je bavila z vsemi kulturnimi, političnimi, socijalnimi in gospodarskimi vprašanji, ki se tičejo uresničenja samoodločbe udeleženih narodov, kakor tudi z vprašanjem, kako naj se trajno uredi razmerje teh narodov med sobo. Pri tem se je povdarjala polna enodušnost vseh odposlancev, tako v vprašanju načela, kakor tudi v vprašanju skupnega postopanja, s katerim naj se doseže skupni cilj.«

V soboto po seji Narodnega Svetega in skupnem posvetovanju Jugoslovjanov, Čehov in Poljakov se je vršila v »Mladiki« skupna večerja za goste. Ob tej priliki so se vrstili znameniti govorji. Župan dr. Tavčar, da je gospodovala v ljubljanski je povdarjal zbornici pred 50 leti izključno le nemščina. Nemci so nas tlačili k tloru. Danes so pa Nemci v Ljubljani le neznačna manjšina. Moč ideje je silnejša, kot bajonet, silnejša kot ohromelo nemško uradništvo Ljubljana noči več biti sužnja nemške nasilnosti. Poglobili smo zvezo z našimi češkimi braćami. In prvič smo pozdravili v Ljubljani poljske čete. Korakati hočemo skupno za enim in istim ciljem. V Ljubljani smo doživeli zgodovinski čin: ustavila se je zveza med češkim, poljskim in jugoslovanskim narodom. Ne strašijo nas več očitaja Neuncev, ki nas dolže veleizdaje. Mirno bomo korakali naprej z skupnim ciljem do — skupne zmage.

Poljak Glombinski povdarja: Težko je bilo naše trpljenje, toda kakor je prišlo krščanstvo potom mučenstva do zmage, tako je bila potrebna tudi za nas Slovane Kalvarija, preko katere bomo prišli do svobole. V naši državi ne bomo nobenega pritiskali, prostost vsakemu. Moč ideje in duha življa v nas. Ta moč bo priveli Slovane do velike bodočnosti.

Češki poslanec Franta govori nato v slovensčini. Vsaka mati ljubi najbolj nesrečnega sina in mati Slava vas najbolj ljubi, ker ste največ trpli.

Spominjam se vas Čehi vsak dan, šli bomo z vami do konca, kakor tudi vi z nami. Naprej gre naša pot, nazaj ne. Naše srce se po teh dneh ne ohladi več. Naj nas le kujejo, da postanemo ena duša in eno telo.

Dr. Drinkovič povdarja v imenu Hrvatov in Srbov, da je edinstvo troimenega naroda prešlo med Hrvati in Srbi že v meso in kri.

Nato se oglaši k besedi dr. A. Korošec. Napija slovenskemu ženstvu, ki izvršuje v tej borbi za svobodo naroda veliko nalogo. Trpljenje ženske je v tej vojni strašno. Možje gredo v boj, padajo, ženske pa morajo nositi vso težo in bolest vojne. Toda to naše ženstvo ni klonilo duha. Duh moći in duh naroda živi v tem našem ženstvu, ki koraka z nami v naših sprednjih vrstah do zmage. Naj živi slovensko ženstvo!

Krekovo slavje v Št. Janžu.

Jugoslovani, Čehi in Poljaki sklenili tesno zvezo.

Slovenski narod je svojega očeta, buditelja in voditelja dr. Janeza Ev. Kreka preteklo nedeljo dne 18. avgusta, proslavil, kakor je ta mož zaslužil. V Št. Janžu na Dolenjskem se je ta dan odkrila dr. Kreku spominska plošča na župnišču, kjer je umrl. Slavnost odkritja se je izvršila tako svečano in veličastno, kakor še menda nobena slavnost na slovenskih tleh, vsaj v zadnjih letih ne. Spomina dr. Kreka nismo počastili samo Slovenci, Hrvati in Srbi, temveč prišli so tudi naši severni bratje Čehi in Poljaki, da proslavijo moža, ki je vse svoje sile posvetil velikemu delu, da bi zedinil v bratski slogi vse avstrijske Slovane.

Sijajna vožnja po Dolenjskem.

V nedeljo zjutraj smo se odpeljali ob 8. uri iz Ljubljane. V prvih vozovih so se vozili naši poslanci, Čehi, Poljaki, Hrvati in Srbi. Vsi kraji ob proggi, kjer smo se vozili, da skoro vsaka hiša je bila okinčana z zastavami. Slavoloki in mlaji so nas pozdravljali, ko smo se vozili po slikoviti Dolenjski, ki je v marsičen podobna našim Slovogoricam. Pozdravljanja, veselega vzlikanja, prepevanja, navdušenih pozdravnih govorov ni bilo ne konca ne kraja. Ljudstvo je posebno navdušene pozdravljalo zastopnike bratskih nam narodov: Čehi in Poljake. Vlak je povsod, kjer je obstal, bil kar v morju cvetja in slovenskih trobojnic. Skoro iz vsakega okna na vlaku so plapolale belo-modro-rdeče zastave. Ljustvo je dalo v polni meri duška svojim častvom. Dekleta in fantje so nas prišli pozdravljati v pestrih narodnih nošah. Skoro na vsaki postaji so poslanci, Jugoslani, kakor Čehi in Poljaki izstopili iz železniških vozov, da pozdravijo vrlo navdušeno ljudstvo. Tu se je pokazala prava slovenska vzajemnost. Govorili, odzdravljali, stiskali so si roke vsemi: dolenjski kmet in minister Glombinski, grof Skarbek in priprosta dolenjska ženica, načelnik Stanek in slovensko kmetsko dekle, vse, prav vse je plaval v navdušenem, nepopisnem veselju. Smelo rečem, da kaj

tako lepega, prisrčnega, neprisiljenega in ob enem veličastnega, kakor so bili sprejemni na dolenjskih postajah, še nisem videl v svojem življenju. Dolenjci so pokazali tudi svoje slovensko gostoljubje. Med vožnjo so pogostili poslanke in časnikarje ter druge goste z izbornimi dolenjskimi krepčili. Na postaji Karmel, kjer smo izstopili, pa je nežno deklete prineslo slovenskom gostom naproti kruha in soli in jim tako po staroslovenski navadi zaklicalo: »Dobrodošli!« Pero urednikovo je preslabo, da bi le približno opisalo veličastno in sijajno vožnjo po Dolenjskem. Bratje Čehi, Poljaki, Hrvati in Srbi so bili naravnost presenečeni vsled ljubosti, prisrčnosti in nepresiljene gostoljubnosti, s katero jih je sprejelo naše slovensko ljudstvo.

Slovesen vhod v Št. Janž.

Vlak bi bil moral dospeti že ob 11. uri na končno postajo, a tje smo prišli z veliko zamudo več kot 2 ur. Čakalo nas je veliko število ljudstva z zastavami in okinčanimi vozov (nad 80) ter na tisoče in tisoče ljudstva. Počasi se je pomikal ogromen sprevod proti Št. Janžu: Naprej godba, potem Orli, gasilci, društva in potem vozovi. Ljudje so hiteli v velikih trumah peš in na vozovih proti Št. Janžu. Vas je bila vsa odeta v zastave, cvetje in zelenje. Na mogočnih mlajih, drevesih in številnih slavolokih je plapolalo brez števila zastav. Pri glavnem slavoloku sta pozdravila došle goste, posebno brate s severa, domači župan in zastopnika ženstva. Odgovarjali so Čeh Stanek, Poljak-minister Glombinski in dr. Korošec. Po pozdravu je bila ob $\frac{1}{2}$ 3. tih sv. maša, za pokojnega dr. Kreka, katere so se udeležili vsi poslanci in drugi gostje. Zbranega ljudstva se je cenilo na 15.000.

Župnik Bajec slavi dr. Kreka. — Odkritje spominske plošče.

Po maši je domači župnik in zvesti priatelj rajnega dr. Kreka, Ludovik Bajec, stopil na ocer med cerkvijo in župniščem in je v navdušenem govoru slavil spomin dr. Kreka ter v vznesenih besedah pozdravil došle goste, posebno mile nam brate Čehi in Poljake. Govornik je s povzdignjnim in tresočim glasom končal:

... Danes je izpolnjena Twoja želja, ti naš Mojzes, ti naš dobri oče dr. Krek, želja, katero si izrazil malo pred smrtno: »Misel naše deklaracije — tako si govoril — mora tako pronikniti med naše ljudstvo, da se bo z njim zrasla, kakor pravi pri nas človek, če ga vprašaš, kako mu je ime: Jaz sem Janez, jaz sem Miha — jaz sem Micka ali Nežka, tako mora biti spojena jugoslovanska deklaracija z vsakim naših ljudi, da bo vsak s ponosom rekel: Jaz sem Jugoslov!«

Danes pa ni uresničena samo ta tvoja želja — zavesa odstrani se — danes zrejo na tvojo spominsko ploščo in gledajo Twojo podobo ne samo Jugoslovani, ampak ob njihovi strani stoje zastopniki mogočnih bratskih narodov Čehov in Poljakov. In Ti naš dobri oče, ki gledaš na nas iz nebeških višav, ti izprosi pri Vsemogočnem, da

ostane vez med Jugoslovani, Čehi in Poljaki ne razrušena. Ti naš Mojzes izprosi, da pride skoraj oni veliki dan, ko bomo videli zastopnike teh treh slovanskih narodov združene v eno samo enoto, združene v eno samo celoto, tam v oni hiši, kjer nam je nemila usoda slovanske nesloga pisala zgodovino slovanske sužnosti. Da, oni veliki dan bi radi učakali.

Izprosi, dragi Janez, da jih nebeska rosa napoji z ono srčnostjo, žilavostjo in z onim pogumom, ki bo potreben, da dokazemo Avstriji in celemu svetu, da slovanski narodi še živé, pa ne samo živé, ampak da hočemo živeti svobodno — in brez verig.

Mi pa, naš Evangelist, mi tvoji jugoslovanski otroci, ti pa danes slovesno oblubljamo, ne, prizegamo ti, da hočemo izpolnjevati do zadnjega vzduha twojo oporoko: Vsi vvi — — —

Prokletstvo nad vse, ki odpadejo ...

Govor župnika Bajca je sledilo nepopisno navdušenje. Godba je zaigrala »Lepo našo domovino«, katero je tisočera množica navdušeno prepevala. Ko se je navdušenje nekoliko poleglo, je domači župan naznani, da je Šentjanška občina vzela spominsko ploščo v svoje varstvo. Pozdravne govore, v katerih so se spominjali dr. Kreka, so nato imeli: minister-Poljak Glombinski, Čeha Stanek in Sedlak ter dr. Korošec.

Spominska plošča, vzdiana na Šentjanškem župnišču nad sobo, kjer je umrl dr. Krek, kaže pokojnega dr. Kreka v profilni sliki, izdelani od kiparja Dolinarja, s priprostim napisom:

»V tej hiši je umrl dne 8. oktobra 1917 dr. Janez Ev. Krek.«

Veselica. — Pobratinstvo med Jugoslovani, Čehi in Poljaki.

Po odkritju je župnik Bajec prijazno pogostil zunanje goste; na obširnem veseličnem prostoru pa se je razvilo veliko narodno slavje.

Čehi in Poljaki so po bratovsko občevali s priprostim ljudstvom in prav dobro smo se razumeli. Sklepal smo zvezo in odkritosrčno priateljstvo z našimi severnimi brati. Vsi so povdarjali, da jih je sprejem na slovenskih tleh tako veselo presunil in ganil, da ne bodo nikdar pozabili tega dne. — Vlada je poslala v Št. Janž 4 strojne puške in dve stotnje honvedov, ki pa niso imeli prav nobenega opravka. Vladal je vzoren red in mir.

Odhod gostov. — Na gorah gorē kresovi.

Neradi smo se ločili od prijaznega Št. Janža. Štajerci smo se večinoma podali peš čez visoki Brunk na Zidan Most, ostali pa z vlakom Ljubljano. Poslance in goste so na povratku na posameznih postajah zopet burno pozdravljali. Ko se je napravil večer, pa so po gorah zažareli kresovi, kar je slovenske goste posebno veselo presenetilo.

Zgodovinski dan.

Ta dan ostane zapisan v zgodovini Jugoslo-

LISTEK.

Vojaški novinec.

Belgijska novina.

Spisal Henrik Konsjans; preložil za »Star. Gasperija« M. B.

(Daleko.)

Krepkejše je materi stisnil roko in z eno nogo stopil naprej; a še enkrat se ozre naokrog in z ljubezljivim pogledom objame ponizno kočo, kjer mu je tekla zibelka, pustinja in gozdči, priče njegovih otroških let in skope njive, katere je delal toliko časa rotovitne njegov mladenički pot. Potem se zopet zaporedoma ozira v oči vsem, katere ljubi, celo volu, zvestemu tovarišu pri težkem delu — obraz si zakrije z roko, skrije solzo, ki mu polzi po licu, in vzdihne kmaj slišno:

„Zdravi ostanite! Z Bogom!“

Zdaj zopet dvigne glavo, si strese s čela dolge lase, ki mu kot grive pada na tilnik, in odločno odide . . .

A vsi gredo za njim, nočejno ga še zapustiti.

Malo dalje proti vasi visi na križpotu pod lipo Marijina slika. Katrica jo je bila tja obesila lep večer v majnici in Janez je v dnu drevesa napravil vlop za klečanje. Na tem svetem kraju, kjer je vsak dan eden izmed njih klečal in molil, naj se jim s treščih se ustnic izvije začnja beseda v slovo.

Že vidijo oddaleč lipo, mejniki, kjer se žalostno ločijo. Mlađenič koraka počasneje, mati pa mu ljubezljivo prigovarja:

„Janez, sinko moj, ne pozabi, kar sem ti rekla vedno: Imej vedno Boga pred očmi in nikoli ne pozabi moliti, kadar ležeš. Dokler boš delal tako, ti ostane srce čisto. Ako pa bi se zgodilo, da bi Keda,

pozabil, spomni se drugi dan mene, svoje sestre, in zopet boš postal dober in priden; kajti kdor misli na Boga in svojo mater, je zavarovan proti vsemu hudem.“

„Vedno, vedno bom mislil na vas, mati“, tiho vzdihne mladenič. „In ako bom žalosten in mi upade pogum, me bo spomin na vas krepil in tolažil, kajti nekaj mi pravi, da bom nesrečen; preveč vas imam rád vse skupaj.“

„Potem pa — nikar ne kolni, slišiš in ne živi razuzdano! Kaj ne, da boš hodiš v cerkev? In nam pogosto poročal, ako si zdrav in vedno mislil, da že tudi najmanjše poročilo od sina razveseli mater? O, jaz bom vsak dan molila k tvojemu angelu varilu, naj te ne zapusti.“

Mlađenič je bil v dno duše ganjen od čudovito sladkega glasu materinega; ni se je upal pogledati, tako ga je v ti slovesni uri pretresel ženin žareči pogled; poslušal jo je s povešeno glavo. Edini njegov odgovor je bil včasih močnejši stisk z roko in dolgi vzdih, s katerim so bile združene besede: „Mati, ljuba mati!“

Molče se bližajo razpotju; stari oče gre na ono stran poleg mlađeniča ter mu pravi z resnim nagnim:

„Janez, sin moj, zdaj boš storil svojo dolžnost, brez klubovanja in z ljubezljivo, kaj ne? Pokoren boš svojim predstojnikom in rajši na tihem trpel krivico, ako se ti bo godila. Z vsakim boš uslužen in uljden, kazal boš dobro voljo in vse natančno izpolnil, kar ti bo ukazano? Potem ti bo Bog pomagal, predstojniki in tovariši te bodo ljubili.“

Katrica, njena mati in deček so že klečali pod lipo v travl poleg klopi in molili.

Janez ni imel časa, dedu odgovarjati na opomine; mati ga je peljala h klopi. Vsi so pokleknili in molili s povzdignjenimi rokami.

Veter je rahlo šumel v smrekah, pomlačansko solnce je prijazno sijalo na pesteren pot; ptice v zra-

ku so pele veselo pesem; a vendar je bilo vse tisto in slovesno in slišno se je dvigalo pobožno šepetanje o srčajočih molitev gor v Lipove veje.

Končano je; vsi vstanejo, a vsim teko solze iz oči. Mati objema svojega sina bridko tožeč in dasravno drugi čakajo, da se žalostno poslove od njega, ona vendar ne izpusti dragega prvorodenca; zopet pa zopet mu govori nerazumljive besede strahu in ljubezni.

Slednjič sede utrujena žena na klop in jela se vedno dalje.

Janez v naglici objame starega očeta in Katričino mater; s prijazno silo odstrani malega brata, ki se ga kričeče drži za noge, steče še enkrat k materi, jo stisne v naročje, poljubi na čelo, zakliče z rezkim glasom: „Z Bogom!“ ter koraka, ne da bi se upal ozreti, proti vasi, dokler za gozdom ne izgine sorodnikom izpred oči.

Le s trudom gre Katica, ki kruh nese pod pažduhu, za njim, da ga doide.

Nekaj časa gresta vštric, ne da bi govorila, — srce jima utripa naglo, od sramu imata čelo in lica zardela; ne upata pogledati drug drugega. — To je tisti veliki trenotek, ko se dve duši bojita odkritja, ko čutita, da jima uide kot svetinja skrivana sladka tajnost.

Janez boječe prime Katrico za roko, toda, kakor bi bil ta dotik zločinstvo, kakor bi ga pekla ta roka, jo trepetajo zopet izpusti.

Po kratkem molčanju je znova prime za roko in vzdihne s čudnim glasom:

„Katica, ali me ne boš pozabila?“

Sole se njen edini odgovor.

„Ali boš počakala, da se Janez vrne od vojave?“ zopet vpraša mlađenič. „Ali sme vzeti s seboj vsaj to tolazbo, da ne umre od žalosti?“

Dalej prihodnjic.

vanov kot zgodovinski dan prve vrse. Slovenci, Hrvati in Srbi smo sklenili zvezo, tesno prijateljstvo z močnima severnimi slovanskimi narodoma: z milimi nam brati Čehi in Poljaki. In ta zvezna nam je poroštvo lepše in srečnejše bodočnosti Jugoslovjanov.

Na bojiščih.

Na francoskem bojišču se nadaljuje ofenziva četverosporazumovih čet. Hudi boji se tierojo zlasti ob reki Oise severozahodno od Soissons, kjer napada francoska armada z veliko silo nemške čete. Vzhodno od Amiensa med rekama Avre in Ancre ter med Aisne in Oiso severozahodno od Soissons so se v morali Nemci zopet umakniti za 15–18 km. V severozahodni Franciji v pokrajini Flandriji ob francosko-belgijski meji zahodno od mesta Lille so pa začeli Angleži napadati Nemce. Angležem se je posrečilo, zavzeti važno postojanko Merville in prisiliti Nemce, da so se umaknili tudi na tem delu fronte. Po nemških poročilih se sedanje ofenzivne udeležuje 700.000 mož ameriških čet.

Italijani so dne 13. avgusta začeli vnovič hudo napadati naše gorske postojanke na odsek Tonale, kjer se jim je posrečilo nam mimogrede odvzeti naše spirališče na Monticello. Toda naši hrabri junaki juščajstverskega 26. strelskega polka, v katerem služijo skoraj sami Slovenci, so sovražniku zopet iztrzali to postojanko.

Amerika napoveda vojsko boljševikom.

Iz Washingtona poročajo:

Vlada Združenih držav Severne Amerike je ukinila vse diplomatične odnosaje s sedanjo rusko vladijo boljševikov.

Razne politične vesti.

Drž. zbor. Predsednik državne zbornice poslane dr. Gross namerava koncem meseca avgusta ali v prvih dneh meseca septembra sklicati na posvetovanje načelnike strank. Finančni odsek državne zbornice je sklican na dne 10. septembra. Na dnevnem redu je med drugim tudi vladna predloga glede vinškega davka. Poseda finančni minister Wimmer bo baje odstopil.

Stanek pri Hrastniku. Ministrski predsednik Hussarek je dal načelniku Češkega Svaza iskati celo po Ljubljani in ga je povabil k sebi. Stanek se je povabilu odzval.

Sklicanje finančnega odseka državne zbornice. Načelnik finančnega odseka državne zbornice je imel dne 19. t. m. z ministrskim predsednikom dr. Hussarem pogovor glede sklicanja finančnega odseka avstrijske državne zbornice. Finančni odsek bo baje sklican v najkrajšem času, da bi bile na ta način pravocasno rešene vse vladine predloge za jesensko zasedanje zbornice, ki se bo vršilo že meseca septembra.

Poslanec Graienauer — v Ljubljani. Sobotne seje Jugoslovanskega kluba v Ljubljani se je udeležil tudi poslanec Graienauer, Zastopnika koroških Slovencev, ki so istreno pozdravljali. Posebno prisrčno so ga pozdravljali jugoslovanski, češki, in poljski tovariši.

Hrvati nas ne zapustijo. Na zborovanju v Ljubljani in na Krekovem slavju v St. Janžu so naši bratje Hrvati in Srbi iz Hrvatske, Bosne in Dalmacije slovesno povdarjali, da nas Slovencev nikdar ne zapustijo. Podpredsednik bosanskega sabora dr. Šunarič je s povzdignjenim glasom zaklical v soboto zvečer v ljubljanskem "Unionu": "Slovenci, Vi ste najlepši biser v kroni naše Jugoslavije. Brez Vas ni Jugoslavije. Mi Hrvati in Srbi smo pripravljeni žrtvovati za Vas vse, tudi zadnjo kapljo krvi!"

Na šole so se zopet vrgli nemčurji z vso silo. V Ormožu ustanavljajo, oziroma razširjajo Šulerajsko šolo. Agitirajo po slovenskih hišah za otroke. Slovenski starši,

Ne dajte svoje dece v nemško mučilnico. Ne osepajte jih ljubezni do milega maternega jezika! — V Slov. Bistrici bi nemčurji in vlasti radi spavili na slovensko deklisko šolo, katero vzdržuje slovenska oklica, zagrizeno nasprotnico Slovencev, neko tujko Lercher kot voditeljico šole. Med starši vlasta veliko razburjenje radi tega. — Okrajni šolski nadzornik za mariborski okraj, Dremlak, pri svojem nadzorovanju slovenskih, oziroma dvojezičnih šol, sledkomilo krega učitelje: Le več nemščine! Več — nemščine!! Mi vemo, očok vse to. Sulferajn je odpril vse svoje zatvornice „naklonjenosti“ do gospodov, ki z dušo in telom delujejo za koristi in za napredok nemščave. Slovencem Dremlakovo „delovanje“ ne bode škodovalo in ne more škodovati, ker v naši Jugoslaviji, katere je že bližje, kakor si predstavlja gospod Dremlak, takih ljudi ne bomo rabili.

Nemci in nemčurji v Mariboru in drugih nemških mestih niso na cesarjev rojstni dan razobesili nobenih zastav. Oni razobešajo svoje cunje le če je treba slaviti Bismarcka, Viljema ali kaktega drugega nemškega polboga.

Važna posvetovanja v nemškem glavnem stanu. Dne 14. in 15. avgusta so se vršila v nemškem glavnem stanu važna posvetovanja, katerih so se udeležili nemški cesar s svojim spremstvom ter maršal Hindenburg in general Ludendorf, avstrijski cesar s

svojim spremstvom, bolgarski prestolonaslednik princ Boris ter zastopnik Turčije. Posvetovanja so se vršila o raznih političnih in vojaških zadevah, predvsem o položaju v Rusiji in o poljskem vprašanju. Gledate rešitve poljskega vprašanja se je doseglo popolno sporazumljenje in se bo pri izvolitvi novega poljskega kralja oziralo na želje Poljakov. Zastopniki Poljakov Rusko-Poljske na posvetovanjih v nemškem glavnem stanu so izrazili željo, da bi bilo poljsko vprašanje rešeno zadovoljivo na ta način, ako bi bil izvoljen za poljskega kralja avstrijski nadvojvoda. Zdi se, da so vodilni v vseňemški krog v Nemčiji naklonjeni tozadevni rešitvi poljskega vprašanja, ki pa bo rešeno končnovečljavno še le po sklenjenem splošnem miru.

Mir bo sklenjen v — Berolinu. Na zborovanju angleških časnikarjev v Londonu je med drugimi govoril tudi angleški državnik lord Northcliffe, ki se je o miru izrazil sledеč: »Kako ume Nemčija sklepati mir, nam najbolje svedočita sklenjeni mir v Brestu Litovskem, katerega je Nemčija narekovala Rusiji in mir, sklenjen med Francijo in Nemčijo leta 1871 v Versaillesu pri Parizu, katerega je Nemčija narekovala Franciji, v katerem je moral poslednja odstopiti Nemčiji dve najbogatejši deželi: Alzacio in Loreno. Nemci so nam pokaiali, kje se mora sklepati mir, pri čemer pa ne govorim o tem, kako se mora sklepati mir. Po mojem mnenju mora biti kraj, kjer se bo sklenil mir, samo — Berlin.« Iz tega govora je razvidno, da hoče četverosporazum — narekovati mir Nemčiji v Berolinu!

Tedenske novice.

Poljak pohvalil slovensko duhovščino. V svojem govoru ob odkritju spominske plošče dr. Kreku v St. Janžu na Dolenjskem je naglašal voditelj vsepoljakov dr. Glombinski zasluge duhovnika dr. Kreka za medsebojno zbljanje Poljakov, Čehov in Jugoslovjanov. Ob tej priliki je nazdravil slovenski duhovščini kot prvoboriteljici za kulturno, gospodarsko in politično osvoboditev slovenskega naroda. „Vedite to, dragi bratje Slovenci“, je dejal, „da stope tudi pri nas na Poznanjskem, v najbolj izpostavljenem delu naše poljske skupne domovine na čelu vsega narodnega gibanja duhovniki, da imamo tudi tam našega Kreka, duhovnika Wawrziniaka.“

Mladinska organizacija. Na praznik Marijinega vnebovzetja je bil velik dekliški shod na Tinskem pri Zibiki. Obiskan je bil od ogromne ljudske množice. Govorila sta prof. dr. Hohnjec in župnik Fr. Gomilšek. Nastopila je tudi cela vrsta deklet z navdušenimi in prelepimi govorji. Nekaj nemškatarskih fantalinov in sicer večinoma tisti, ki so jo že nedavno pošteno skupili na shodu Kmetske zveze pri Sv. Emi, je čutilo potrebo, da so tudi na Tinski gori z neumnimi vmeskljici kazali svojo ptujsko-šopsarsko, nemškatarsko oliko. Pa so dobili tak odgovor, da se jim je vse smejal ter so jo nato odkurili kakor z vodo politi kužek. Ljudi so zopet na lastne oči videli, kakšna podivljana sodržina se zbira v taboru ptujskega Štajerca. Za našo mladino je bil shod zelo podučen ter bo go tovo prinesel lepe sadove.

Kam gremo — v nedeljo? Dne 25. avgusta se vrši zopet cela vrsta prireditve naše organizacije. V Šmartinu pri Slovenjgradcu bo mladinska slavnost, v Hočah, v Jarenini, v St. Ilju v Slov. gor. in v Slov. Bistrici se vršijo večje slavnosti. Slovensko vlastivo, pohti na te slavnosti!

Občni zbor Slovenske Straže in Slovenske kriščansko-socijalne zveze za vse slovenske pokrajine se vrši v Ljubljani dne 9. sept.

Pranečak kardinala Misije umrl. V ruskem vjetništvu v Taškentu je dne 28. aprila 1916 umrl pranečak rajnega slovenskega kardinala Misije, Jakob Misija.

Oproščen stotnik, ki je dal po nepotrebni ustreli slovenskemu vojaku. V Gračcu je stal zadnjo sredo pred vojaškim sodiščem stotnik Wolfgang od 87. pešpolka, ki je dal na fronti brez pravega vzroka ustreliti desetnika Tušaka, očeta več malih otrok. Tušak je v šali rekel svojemu četovodji, da je izmučen in da nima nič prave korake iti na nevarno patuljo. Dasiravno so celo častniki prosili stotnika, da naj ne vemi življenga Tušaka, vendar ga je dal usreliti. Tušak se je še dve uri zvijal v smrtnih rannah. Vojaški pravdnik je naperil proti stotniku tožbo radi umora, a vojaško sodišče v Gradcu ga je — — oprosilo!

Kdo je kriv, če nima ljudstvo obleke? Nemškatarski bratci tam v Ptiju. Mariboru, Celju in drugod, ki še imate polna skrivna skladišča vsakovrstnega za obleko potrebnega blaga, katerega pa za danar ne date.

Slovenčan.

Kdo podaljšuje vojno? Ali ne morebiti ki ste opetovano prosili cesarja, naj državni zbor razpusti, ter da se naj zopet vlada nemškim absolutističnim potom. Zopet se lahko primete za nos. Toda, — — — Na vsa ta v zadnjem času profi našemu izvišenemu idealu storjena sredstva

vam mirno in ponosno odgovarjam: le počasi! Oiranite si mirno kri, ker časi, v katerih bomo mi go spodarji, se približujejo s hitrimi koraki. Torej, Jugoslovani na dan! Od časov, katerih se nam približujejo, bo odvisna naša narodna, politična in gospodarska bodočnost. Na svidenje, v Jugoslaviji!

Kaj počenjava vse z nami! Iz Trbovelj nam piše kmet: Te dni smo dobili od županstva kmetje pisano povelje, da moramo oddati tukajšnji rudarnici toliko in toliko sena in slame. Ako bi vojaška uprava to od nas zahtevala, bi mi to voljno trpeli, pa da moramo za rudarnico delati in se potiti, to je že edn! Rudnik (družba milijonarjev) ima ogromno posestev, a da bi iste dala sama obdelovati, ji ne pride na misel. Ona da vse v najem in potem zahteva od nas ubogih kmetov-čipinov seno in slamo za svoje konje. Ker se nične v občini ne briga za naš kmete, pa prosili naše gg. poslanke, da bi v tej zadevi kaštorili za nas! (Opomba uredbištva: Obrnite se takoj s posebno vlogo na Vašega poslanca dr. Benkoviča, Parlament, Dunaj.)

Prosto kuhanje žganja je treba tudi letos natančiti do dne 15. novembra pri finančni straži, in ne do dne 15. avgusta, kakor so poročali nekateri listi.

Tečaj za vnovčenje sadja in zelenjave se bode izsil od dne 16. do dne 18. septembra t. l. na deželnih sadarskih in vinarskih solih v Mariboru. Podučevalo se bo vse potrebno v tej stroki in sicer teoretično in tudi praktično. Stevilo udeležencev je omejeno na 30. Priduk in praktično razkazovanje bo nemško. Učnina se ne bo pobirala. Prijave do dne 8. septembra na: ravnateljstvo šole v Mariboru. — Vprašamo: Ali se še g. Zweifler vedno ni naučil slovenske besede? A slovenski kruh pa mu diši!

Sladkor za petjot. Urad za ljudsko prehrano razglaša, da se bo tudi letos razdeljeval sladkor za zboljšanje vinskega mošta in napravo petjota. Prošnje za nakazila sladkorja je treba vložiti najpozneje do 1. septembra pri pristojni občini. Naučni je treba zaželjeno količino sladkorja. Občine naj pošljajo prošnje c. kr. kletarskemu nadzorniku R. Petrovann v Maribor.

Pisarna Slovenske Kmetske Zveze, združena s Poslovalnico slovenskih spodnještajerskih poslancev, ima svoje prostore v Mariboru, Koroška cesta Štev. š. I. nadstropje. Pisarna daje članom S. K. Z. brezplačna pojasnila v vseh vojaških zadevah, v zadevi podpore, v davčnih zadevah, sestavlja prošnje in vloge na oblastnije itd.

Dopisi.

Maribor. Nedeljska cesarska slavnost se je izteklă v vsakem oziru veličastno. Z uspehom smo zadovoljni. Udeležencev je bilo okoli 1000.

Maribor. V pondeljek, dne 19. t. m., je poulična sodržina navalila na voz sadja, ki ga je pripeljala neka kmetska hči iz St. Petra. Drugal je krada kakor srake in hotela voz kar prekucniti. Odločen nastop nekaterih mož je to preprečil. Če bo mariborski trg kmalu popolnoma brez sadja in drugih živil, se ima mestno prebivalstvo zahvaliti tej cestni druhalji. Ako slovenski kmet skoraj ni več varen življenga in ga hočejo oropati, pač ne bo vozil ali nosil svojih pridelkov v mesto.

Hoče. V proslavo cesarjevega rojstnega dne priredijo hočki šolariji v nedeljo, dne 25. t. m., v prostorih g. Pfeiferja dve igri z deklamacijami in petjem. Prijatelji mladine, pridite gledat, kaj znajo naši otroci!

Jarenina. Dne 25. avg. priredi bralno društvo veliko cesarsko slavnost z govorom, igro, petjem, srečolovom in šaljivo pošto. Gostje, ki naj prihodijo od vseh krajev, bodo preskrbljeni tudi z jestvami.

St. Ilj v Slov. gor. Rojstni dan presvitega cesarja Karla I., našega milega vladarja, hočejo vrši Šentiljčani tudi letos slovesno obhajati. V Slovenskem Domu bo dne 25. avgusta, t. j. prihodnjo nedeljo, večja prireditev v proslavo rojstnega dne Njegovega Veličanstva. Ob tej priliki bo zopet odprt „Prva jugoslovenska kavarna.“ Začetek popoldne je včerničar. Obmjeni Slovenci, pridite! Pričakujemo tudi Mariborčane. Svečinčane, Spielfeldčane in druge naše prijatelje. Prihodnjo nedeljo v St. Ilj!

Središče. Dekliška Zveza ima v nedeljo, dne 25. t. m., svoj mesečni shod. Pridite v obilnem stvilin!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Dne 11. t. m. napovedanega podučnega shoda naše Dekliške Zveze se je udeležilo nepričakovano mnogo občinstva. Posebno nas je razveselil obisk profesorja dr. Slaviča, in da so se puščavška in ruška dekleta tako mnogočetvurno odzvala na našemu povabilu, nas je naravnost veselo presnetilo. Vse je z navdušenostjo in z največjim zanimanjem sledilo izvajanjem našega odličnega organizatorja profesorja dr. Hohnjeca iz Maribora. Potem je sledil občni zbor in se je izvoil sledenički odbor: predsednica Marija Zink, podpredsednica Mar. Pečovnik, tajnica in knjižnica Marija Hrastnik in blagajnica Alojzija Šiker. Odbornice: za Kumen Rozina Wanetz in Ana Peitler, za Recenjak Matilda Šteitler, za Rdeči breg Frančiška Pavlič in Ivana Krecenbaher, za Lehen Marija Planič in za Puščavo Marija Brezonelli. Mladina, oklepaj se naših načel in navdušuj se mesečno za vzvišene narodne cilje!

Sv. Martin pri Slovenjgradcu. V nedeljo, dne 25. avgusta, je pri nas prireditev izobraževalne

organizacije. Pri pozmem sv. opravili na Homcu ima mlađinsko pridigo prof. dr. Hohnjec. Popoldne po večernicah pa je prireditev našega izobraževalnega društva s podučnim govorom dr. Hohnjeca in raznimi drugimi točkami! Pridite!

Slov. Bistrica. Na splošno željo in da se ohrani stara bistriška navada, priredi Citalnica na Jernejovo nedeljo, dne 25. avgusta, ob 4. uri popoldne v hotelu "Avstrija" šaljivo igro „Malomestne tradicije.“ Obišče pa nas tudi „Celjsko pevsko društvo“, ki bo celo prekrasne narodne in umetne slovenske pesmi. Cisti dobrček je namenjen Dijaški kuhinji v Mariboru, ki daje brezplačno hrano ubogim in pridnim slovenskim dijakom. — Rojaki, cela štiri leta je bila lepa dvorana v našem Narodnem domu zaprta, dolga štiri leta smo samo trpeli in se žalostili, torej je pa zadnji čas, da se začnemo tudi mi zbirati in si tu tam malo oddahnemo ob zvoki naših milih domačih slovenskih pesmi. Pridite torej v častnem številu — ker se boste gotovo že bolj zadovoljni vračali, kako zadnjic. Vsak dan nas je manje, držimo torej mi prečstali tem trdneje skupaj.

Črešnjevec. Zadnjo narodno slavnost smo skorzo najbolj Črešnjevcani povzdignili z našim lepim vozom in številno udeležbo. Vsi slovenski listi so nas pohvalno omenjali, še strupena „Marburgerca“ je z vso resnobo trdila, da nemčurji ne spravijo kaj tako lepega skupaj, če se še takoj napihljujejo. Glejmo torej, da se bomo tudi pri tej nedeljski slavnosti v Sl. Bistrici izkazali, da ne bo naša narodna navdušenost kakor kak plamen, ki veselo vzplamti, pa hitro tudi ugasne.

Tinje, Šmartno na Pohorju. Na Jernejovo nedeljo bo ob štirih popoldne v hotelu "Avstrija" v Sl. Bistrici velika narodna veselica s šaljivo igro, petjem in godbo. Kdor ljubi lepo petje in pošteno veselje — naj nas obiše!

Ponikva. Ciril-Metodova podružnica na Ponikvi ob južni žel. priredi v nedeljo, dne 25. avgusta, ob treh popoldne veliko ljudsko veselico na prostem pri g. Fr. Žličarju istotam. Sodeluje vrla železničarska godba iz Zidanega Mosta. Na to prireditve vabimo vse ljube sosede od blizu in daleč s prisrčnim — Dobro došli! — Odbor.

Celje. 18. avgust ostane vsem, ki so se udeležili slavnosti Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva v Narodnem domu, v nepozabnem spomini. Velika dvorana z obsežno galerijo je bila nabito polna. Zašumelo je po dvorani, ki se je dvignil zastor. Nastopil je mešan pevski zbor, dekleta, povečini sama okoliška kmetska dekleta v pestrih narodnih nošah. Nikdo ni pričakoval tolike pevske dovršenososti. Navdušeno odobravanje in ploskanje je sledilo vsemi pesmi. Vihar navdušenja je izvala pesem „Na dan!“, ki jo je ob koncu zapel moški zbor pevskega društva. Živahno je pozdravilo občinstvo č. g. prof. dr. Hohnjec iz Maribora ter je z napeto pozornostjo sledilo njegovemu krasnemu vspodbujajočemu govoru. Tudi igralci so svojo nalogo izborni rešili, in so zato tudi želi navdušeno odobravanje. Iznenadil nas je še pa posebno vse nastop šentpeterske godbe. Vse je občudovalo majhne fantke, ki so pod izbornim vodstvom č. g. dr. Jančiča vrlo dobro proizvajali težke koncertne komade. Prosta zabava se je razvila v pravcato narodno slavje, kakoršnega celjski Narodni dom že dolgo ni videl. Prisrčna zahvala vsem, ki so pripomogli, da se je vsa slavnost izvršila tako veličastno. Zahvala posebno zavednim in požrtvovalnim okoliškim dekletom, ki so se veliko trudile z nabiranjem in prodajanjem dobitkov za srečolov in šopkov. Zahvala tudi gospodičnam in gospodom celjskega pevskega društva, ki so tako radovljive sodelovali. Najbolj bodo pa gotovo vsem hvaležni slovenski invalidi 87. pešpolka in stradajoča jugoslovenska deca. Da se je zamogla dobrodelna slavnost vršiti v tako velikem obsegu in tako veličastno, je pred vsem zasluga slavne Posojojnice, ki je dala radevilje na razpolago veliko dvorano Narodnega doma. Slovensko katoliško izobraževalno društvo se tem potom najiskrenejše zahvaljuje slavnim Posojojnicam za to prijazno uslugo.

Dol pri Hrastniku. V nedeljo, dne 1. septembra t. l., popoldne ob treh, priredi Slovensko katoliško izobraževalno društvo s sodelovanjem trboveljskih Lovov v prostorih Posojojnice na Dolu spevotriga „Kovačev študent.“ Vrši se št. živi srečolov, nastopita pevski in tamburaški zbor. Prešla zabava v gostilni Skrlec — začetek popoldne po večernicah. Vstopnina: sedeži po 3 K, stojišča po 1 K. Prav prisrčno vabimo sosedje in domačine! Posebna vabila se ne bodo razposiljala.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Naše delavuo bivalno društvo bo prineslo v svoje izobraževalno delo zopet nekoliko sprememb. Velike priprave se vršijo za prireditve v nedeljo, dne 1. septembra. Vprizorili bo bodela igri: „Svojeglavna Minka“ in „Kovačev študent.“ Vrši se št. živi srečolov, nastopita pevski in tamburaški zbor. Prešla zabava v gostilni Skrlec — začetek popoldne po večernicah. Vstopnina: sedeži po 3 K, stojišča po 1 K. Prav prisrčno vabimo sosedje in domačine! Posebna vabila se ne bodo razposiljala.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Dopisniku pesniku iz Središča: Vaše navdušenje za Jugoslavijo je hvalevredno. Pesmi pa žal ne moremo priobčiti, ker nimamo prostora in ker se niste podpisali. — Celje, rezervna bolnišnica: Predolgo, tožljivo in s svinčnikom pisano ne moremo objaviti. — K s a v e r i j: Odstopili kot podlistek »Straži« — O b r e ž pri Središču: Če bomo poročali tako obširno o takih rečeh, bi postal list nezanimiv. Drugokrat pisite s črnilom. — Mnogim dopisnikom: Radi obširnih poročil o slovenskih slavnostih na Kranjskem smo morali izpustiti mnogo dopisov in drugih poročil. Prosimo po trpljenju!

SKOVENSKI GOSPODAR.

Loterijske številke.

Gradec, 14. avg. 1918 18 63 21 84 60
Line, 17. avgusta 1918 8 60 33 69 43

Viničarja sprejme Vit Murko, Meljska cesta 24, Maribor. 1083

Zahvala.
Za sočutne izake globokega sožalja o smrti nam nepozabnega sina osirema brata vojaka

Vincenca Kosmač

Iz Ruš pri Mariboru

izrekamo svojo prirčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, zlasti pa vsem dobrodelnikom, ki se pokojnega med boleznjijo podpirali.

Žalujeda mati, brat in sestre.

Mala naznanila.

Ena beseda stane 10 vinarjev.

Kupi se:

Kupi se ali v našem vsem malih hiša z vrtom in njivo. Ponudbe na naznanilu ene na Ivana Vrancu v Pobrežju pri Mariboru. 1075

Mlin za sadje se kupi. Vraka sa pri V. M. Meljska cesta štev. 24, Maribor. 1087

Gobe, maline, brasnice, kupi po primeri ceni očitko množino. Dostavi pravno posodo. Klengl, Schanburg, št. 1. IV. Bez. Dunaj. 1087

Vinegrad v dobrem stanu bi kupil od 10 do 20 oralov, nekaj obdelan zemlje ali travnikov v ormočem okraju, ako je mogoče pri fel postaji. Opis in cena: F. Ladika v Vinici pri Orm. 1088

Manj posestvo se vrame v našem ali kupi. Ponudbe na upravo 31. Gosp. pod „Ljudevit 1033.“ Plačam dobro. 1089

Posestvo z lepotnim gozdom kupi Matija Obrač, Fišerjeva ulica št. 9, Maribor. 1090

Posestvo z lepotnim gozdom kupi Matija Obrač, Fišerjeva ulica št. 9, Maribor. 1094

Proda se kolov v dobrem stanu. Naslov: Franc Horvat, Ločki vrh 69, p. Sv. Urban pri Ptaju. 1071

Žvezlo za sode 1 zavoj 20 kosov K 750 razpošilja A. Krepek, Maribor ob Dr. Bismarkstr. 19. Prešim samo pismena naročila. 1057

Za odlati je en lep kmetiški koliesel v Pobrežju št. 52. pri Mariboru. 1082

Dobra mlečna krava se proda. Lenič, Meljski breg 48 pri Mariboru. 1084

4 težki vozovi in 1 enovprečni voz se odda v Pobrežju pri Mariboru, Pokopališka cesta št. 5. 1074

Najeminska hiša 2 nadstropna z dvoriščem in vrtom, prostor za trgovino, ugoda lega, se proda ponem. Nasl. v upravi lista. 1085

Predsim nekaj telesnega ženskega perila. Zelim oddati za živila. Gert, sladiščar, Maribor, Gospodska ulica. 1081

Strešna opeka pravvrstne kakovosti, belo apno v grudah, apno za gnoj, cementno apno prodaja točno na vagonje Engelbert Gevolj, trgovina za stavbo gradivo Fürstfeld. 1078

Cement-portland v vrečkah po 50 kg se proda vaska množina. Vpraša se v upravi tega lista pod „Cement 1050.“ 1007

Kadi za želje in škafce iz mecenega lesa se dobijo v trgovini z jebasti in rešetami. Maribor, Šejfijin trg, poleg mestne tekmice. 1044

Spaga iz papirja, 200 m 10 K se proda. Maribor, Kaserplatz štev. 7. 1089

Cylinder-stroj za ščivljarje, 47 cm dolg rokav, proda Alpenländische Verkaufsstelle „zum Landwirt“ Leoben, Langasse št. 1, Gornji Štajer. 1091

Izvžban viničar s 3—4 rednimi deli močmi, dobra plača, pomoč v življenju. Karl Cimperšek, trg. ipa pos. Sevnica ob Savi. 1095

Safar, okenjen, absolvent sadje v vinarske šole z vedelno prakso želi službe premeniti. Ponudbe na upravo 25. 10. 1918. 1086

Prezimna spremja misarija Kaiserstraße 18, Maribor. 1005

Viničar s 3—4 izvežbanimi deli močmi se sprejme pri dobr. pači in deputatu od 1. novembra. Zelo dobra letna plača: Emilija Kartin, Gorja Poljska pri Pragerskem. 1007

Viničar se sprejme pod zelo ugodnimi pogoji: Richard Ogrisec, Sturmberg pri Maribor, p. P. Pešnica. 968

Viničar s 3—4 deli močmi se sprejme za dobro plačilo pri g. Eric Jerec, Počehova 200 pri Mariboru. 1008

Izvžban viničar s 3—4 deli močmi se sprejme za dobro plačilo pri g. Eric Jerec, Počehova 200 pri Mariboru. 1048

Izvžban viničar s 3—4 deli močmi se sprejme za dobro plačilo pri g. Eric Jerec, Počehova 200 pri Mariboru. 1048

Temnomodra ženska jepica in bliza se odda za živila. Trehnik, Kočna cesta 19/I. Maribor. 1046

Javna zahvala. Črnovojniški delavci vojski iz Stajerske in Kranjske, komandirani k turski „Signum“ v Hodoninu na Moravskem, se tem potom javno zahvaljujemo g. dr. Karel Verstošek in sploh celemu Jugoslovanskemu klubu, ker so nam potom interpelacije v državnem zboru izposlovali vojne doklade. Nad dve leti smo tukaj. Vse naše prošnje in pritožbe niso še zaledle. — Vejne doklade smo še začeli prejemati s 1. avg. t. l., ker so naši vripi poslanici selo stvar v ruke vzel, da sedaj dobivamo kar nam po pravici gre — Fran Strehovnik, v imenu 14 svojih tovaršev-vojakov. 1049

Oktlo.

Elblava-Topolnikova gostilna v Cogetincih pri Sv. Antonu v Slov. gor. z zemljisečim vred se bo dalja v torak dne 27. avgusta ob 3. uri popoldne dražbenim potom v najem. Powestno obstoji in prestreže hiše in gospodstva, z goštinstvom, njivom, travnikovim, na sadovnoscu v skupni izmeri približno 4 orale. Pojasnila in pogoj se daje v pisarni podpisanega s dnega komisarja ob uradnih urah. Dražba se vrši na licu mestna v Cogetincih. — Fran Stupica, e. kr. notar, kot sodni komisar. 1026

Zimeki plači za 6 letnega otroka se zamenja za mast in maslo. Maribor, Ferdinandova ul. 6, pritlič. 991

Strošek in založništvo: Kacelščko kučavno založništvo. 1076

Skovenski spomenik priporoča kmanosek Koban Franc, Rača. 667

XXX Raznega: XXX

Singer-Šivalni stroj se zamenja za živila. Maribor, Stolni trg 14, II. nad. lev. 1080

Cement, apno, tehnice, uteži, štedilake, brzeparinje kotice, olje za stroj, sol priporoča trgovina z željezem in trgovina Špecerjevskoga blagha H. Primus, Maribor, Tržaška cesta 25, tik bolnica. 1082

Novi čevlj št. 89 se zamenja za belo moko. Erzherzog Eugenstraße 5, pritlično, desno. Maribor. 1088

Približno 30 oralov posestva dem v najem zanesljivim ljudem ali poče se pošen major začide, lahko ima vso svojo živino in celo posestvo, lahko prevzame kadar hoče, samo vinograde si obdržim. Vrača se v upravi Slov. Gosp. pod „Posestvo št. 1061. 1086

Proti mišim in podganam izborni sestvo prof. Szefler in dr. Danysza izvirne kulturne bacil „Terror mit Witterung.“ Zelo učinkovito sredstvo za pokončevanje. Cena natrošenja 1000 g. proti mišim 14 K, proti podganam 17 K 20 v. po povzetju od Dunava. Dobavitelja c. in kr. vojnega ministra, c. kr. nižjevistrske namestnije, deželnih kulturnih sestrov itd. Ravnateljstvo Terror zavoda Dunaj I. Weiderortsgasse 17, telefon 15549. (Messe.)

Dobro mesto za dijake, deloma za živila. Maribor, Mariengasse 10 III. 1094

Cigarete se zamenja za moko. Maribor, Koroška cesta 34, I. nd. 1095

Najlepši Spomin

doprnsna slika v naravnih velikosti se točno izvrši po vsaki dopolnilni fotografiji za ceno 22 K. M. Ernst, Gradec, Klosterwiesgasse št. 25. 1080

Leskovec. Častilcem sv. Avguština se ustanavlja, da bo letos pri Sv. Avguštinu:

1. v soboto 31. avg. ob 1/2 10 sv. maša, popoldne ob 6 hrvatska pridiga, lit. z blagoslovom.

2. v nedeljo 1. sept. ob 6. prva sv. maša; ob 7. draga sv. maša in pridiga; ob 10. tretja sv. maša in pridiga; spoveduje se v soboto popoldne od 4—8, v nedeljo od 5. zaradi naprej. 1068

Leskovec. Častilcem sv. Avguština se ustanavlja, da bo letos pri Sv. Avguštinu se ustanavlja, da bo letos pri Sv